

Plán péče o PP Farář a jeho ochranné pásmo

na období
2010-2019

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	1630
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Farář
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	Nařízení
orgán, který předpis vydal:	Okresní úřad Chrudim
číslo předpisu:	2/96
datum platnosti předpisu:	29. 4. 1996
datum účinnosti předpisu:	3. 7. 1996

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Pardubický
okres:	Chrudim
obec s rozšířenou působností:	Chrudim
obec s pověřeným obecním úřadem:	Chrast
obec:	Bítovany
katastrální území:	Bítovany

Příloha č. M1:

Širší vztahy

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 604895 Bítovany

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
260/3		lesní pozemek		117	1218	1218
263		lesní pozemek		117	1574	1574
438/2		lesní pozemek		10001	437	437
438/3		lesní pozemek		10001	1559	1559
438/4		lesní pozemek		10001	316	316
441		lesní pozemek		226	1410	1410
442/2		lesní pozemek		226	171	171
442/3		lesní pozemek		226	435	435
448		lesní pozemek		397	664	664
451/1		lesní pozemek		199	3247	3247
451/2		lesní pozemek		199	1219	1219
462		vodní plocha	rybník	428	56129	56129
463		trvalé travní porosty		199	662	662
464/1		trvalé travní porosty		199	12349	12349
467/2		lesní pozemek		58	6889	6889
Celkem						88279

Přehled LV:

LV	Vlastník
58	SJM Paulus Miroslav a Paulusová Jasnuška, Bítovany 6, Bítovany 538 51
117	SJM Koudelka Bohuslav a Koudelková Růžena, Bítovany 14, Bítovany 538 51
199	Ing. Jindřich Flidr, Hutnická 2829/8, Most, Most, 434 01
226	Jan Šaravec Chlístov 31, Chlístov 518 01
397	SJM Novák Miroslav Ing. a Nováková Olga, Orel 225, Orel 538 21
428	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, Nuselská 236/39, Praha - Nusle 140 00
10001	Obec Bítovany 19, Bítovany 538 51

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „ZOPK“) území do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha č. M2:

Parcelní vymezení- Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	1,91			
vodní plochy	5,61		zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	5,61
			vodní tok	
trvalé travní porosty	1,3			
orná půda				
ostatní zemědělské pozemky				
ostatní plochy			neplošná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří				
plocha celkem	8,83			

1.5 Kategorie IUCN

IV. - řízená rezervace

1.6 Předmět ochrany ZCHÚ

1.6.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Ochrana kriticky ohroženého druhu vodní rostliny kotvice plovoucí na rybníku Farář (dále zaznamenán výskyt rosničky zelené, skokana skřehotavého, užovky obojkové, moudivláčka lužního) a severně navazující geologické lokality V slyších se zastoupením slepenců, jílovitých pískovců a kaolinizované žuly.

1.6.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
V1- Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod	28	Plocha profundálu rybníka s výskytem vodních makrofyt kotvice plovoucí, okřehek menší, stolístek klasnatý a dal.

B. druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
Kotvice plovoucí <i>Trapa natans</i>	Stabilní populace	C1, §KO, ČK, BERN	Vodní hladina rybníka Farář. V minulých letech byla neznámá a byla považována za vyhynulou. V sezóně 2009 (dle místních obyvatel již v roce 2008) však byl výskyt opět potvrzen. Vcelku početná populace tohoto druhu lze charakterizovat jako stabilní. Roste ve stojatých nebo mírně tekoucích vodách, jako jsou mrtvá říční ramena, rybníky a umělé vodní nádrže. Daří se jí v teplých vodách s vysokým obsahem živin. Silně světlo milný druh. Dobře snáší vlnění a kolísání vodní hladiny. Nesnáší vápnění.
Rosnička zelená (<i>Hyla arborea</i>)	Stabilní populace o velikosti do 10 jedinců až nižší desítky dospělých exemplářů. Naráz byli zaznamenáni maximálně 3 ozývající se samci. V památce se i rozmnožuje – 28.7.2009 pozorována na jižní vlhké louce čerstvě metamorfovaná rosnička.	§SO, červený seznam: ohrožená.	Rozmnožuje se v rybníku, mimo dobu rozmnožování se může vyskytovat i daleko od vody. Vajíčka klade v mělké vodě. Samci se ozývají z vysokých bylin i z keřů a stromů, do jejichž korun šplhají. Zimuje na suchu i ve vodě.

Skokan skřehotavý (<i>Rana ridibunda</i>)	Stabilní populace o velikosti nižší desítky dospělých exemplářů. Naráz byli zaznamenáni maximálně 3 ozývající se samci.	§KO, červený seznam: téměř ohrožený.	Rozmnožuje se v rybníku, kde i zimuje. Vajíčka klade v mělké vodě, pro zimování potřebuje naopak vodu hlubokou cca 1,5 – 2 m.
Užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	Pravidelně pozorována. V památce žije 5 – 10 jedinců.	§O, červený seznam: málo dotčená.	Vyskytuje se nejčastěji v rybníce a na jeho březích. Může přebývat (zvláště na podzim a v zimě) i na stráni ve východní části lokality.

C. útvary neživé přírody

útvár	geologická charakteristika	popis útvaru
V syslích- geologická lokalita jílovitých a kvádrových pískovců	Skalní výchozy svrchnokřídových pískovců (cenoman), které spočívají na kaolinicky zvětralé žule. Na bázi křídý je místy zřetelná poloha slepenců nebo jílovců s proplásky uhlí	Skalní výchozy svrchnokřídových pískovců, které spočívají na kaolinicky zvětralé žule. Na povrchu pískovcových skal nalézáme drobné tvary zvětrávání a odnosu. Doklad transgrese svrchní křídý.

1.7 Cíl ochrany

- Zabezpečení vhodných podmínek pro zachování populace kotvice plovoucí
- Zamezení nebo zmírnění nepříznivých vlivů působících na samovolné vývojové procesy v přirozených ekosystémech

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Sledované území leží ve střední části okresu Chrudim, jihovýchodně a východně od obce Bítovany v nadmořské výšce 290 - 300 m n. m. Rybník Farář vyplňuje údolní nivu při pravém břehu potoka Ležák. Geologickou lokalitu „V syslích“ představuje lesnatá stráž (v r. 2008 z části poškozena větrnou kalamitou) severně od rybníka nad stávajícím hřištěm (cca 300 m dlouhý úsek).

Geologie a geomorfologie

Území leží na styku kyselých hornin Ohebského krystalinika (Českomoravská vrchovina) a křídových usazenin (Česká tabule). Geologické poměry jsou zde složité - na bázi skalního výchozu je silně kaolizovaná žula (zvětralá již v předkřídové době), nad ní jsou slabší polohy slepenců s tmelem silně zbarveným pigmentem, dále jílovité pískovce s uhelnými proplásky a vlastní kvádrové pískovce.

Pedologie

Území patří do asociace hnědozemí přírodních a zemědělsky zkulturněných nížin a pahorkatin. Půdy podél toku Ležák náleží do asociace nivních hydromorfních půd přírodních a zemědělsky zkulturněných (Pelíšek et Sekaninová 1975).

Hydrologie

Rybník Farář (Farský, Kabeláčův) je napájen vodou z potoka Ležák (Holetínka), a to náhonem obnoveným v r. 1997. Do té doby byl rybník v důsledku zazemnění a zanesení náhonu rybníkem nebeským, napájený několika prameny a dešťovou vodou. Doba napouštění rybníka je 21 dní, doba vypouštění 14 dní. Objem vody je 30 tis. m³, průměrná hloubka je 0,8 m.

Ležák představuje levý přítok Novohradky v povodí Chrudimky a Labe.

Klimatologie

Území spadá do oblasti MT10 - mírně teplé s charakteristikou:

- počet dnů s průměrnou teplotou 10°C a více: 140 – 160
- počet mrazových dnů: 110 – 130
- počet letních dnů: 30 – 40
- průměrná teplota v lednu: -2 až -3°C
- průměrná teplota v červenci: 17 až 18°C
- srážkový úhrn ve vegetačním období: 400 - 450 mm
- srážkový úhrn v zimním období: 200 - 250 mm
- počet dnů se sněhovou pokrývkou: 50 - 60

(Quitt 1970)

Květena

Z fyto geografického hlediska (Skalický 1988) území leží na rozhraní termofytika (obvod České termofytikum, okres Východní Polabí, podokres Pardubické Polabí) a mezofytika (obvod Českomoravské mezofytikum, okres Železné hory, podokres Železnohorské podhůří).

Mapa rekonstruované přirozené vegetace (Mikyška 1970) v území uvádí výskyt dubohabrových hájů (*Carpinion betuli*), luhů a olšin a jejich sukcesních stadií (*Alno-Padion*, *Salicetea purpureae*, *Alnetea glutinosae*).

Mapa potenciální přirozené vegetace ČR (Neuhäuslová et al. 1998) v území uvádí střemchovou jaseninu (*Pruno-Fraxinetum*), místy v komplexu s mokřadními olšinami (*Alnion glutinosae*), dále černýšovou dubohabřinu (*Melampyro nemorosi-Carpinetum*).

Charakteristika vegetace

Litorál rybníka tvoří rákosina (svaz *Phragmition communis*) s druhy: rákos obecný (*Phragmites australis*), orobinec širolistý (*Typha latifolia*), ostřice nedošáchor (*Carex pseudocyperus*), opletník plotní (*Calystegia sepium*), lilek potměchuť (*Solanum dulcamara*) aj. Na volných plochách je zastoupena vegetace obnažených den (pryskyřník lýtý -*Ranunculus scleratus*, trhutka plovoucí - *Riccia fluitans*, šťovík přímořský - *Rumex maritimus* aj). Součástí vodní plochy je několik ostrůvků keřových vrb (vrba popelavá - *Salix cinerea*, v. nachová - *S. purpurea* aj). Na jihu rákosina (místy spíše terestrická) přechází v luční neobhospodařované porosty s fragmenty vlhkých pcháčovských luk svazu *Calthion*. Tyto porosty jsou značně degradované - dominuje třtina křovištní (*Calamagrostis epigejos*), metlice trsnatá (*Deschampsia caespitosa*), chrastice rákosovitá (*Phalaris arundinacea*) a nálety dřevin (jasan, olše). Na sv. až v. straně vodní plocha navazuje na smíšený lesní porost s nepřirozenou druhovou skladbou (hojně trnovník akát, modřín opadavý, borovice lesní aj).

Vegetace vodních makrofyt je zastoupena druhy: okřehek menší (*Lemna minor*) a závitka mnohokořenná (*Spirodella polyrhiza*), růžkatec ponořený (*Ceratophyllum demersum*), rdest plovoucí (*Potamogeton natans*) a lakušník okrouhlý (*Batrachium circinatum*). Dříve hojná kotvice plovoucí (*Trapa natans*) zde nebyla několik let (po nevhodném odbahnění v roce 1997, kterým byla zasažena i plocha s kotvicí) nalezena. Teprve v roce 2008 se objevila první ústní sdělení místních obyvatel o jejím vzestupu, což bylo v roce 2009 potvrzeno.

Část „V syslích“ tvoří strmý svah se zachovalými, různověkými porosty dubohabřin, které mají místy suťový charakter. Podrost je chudý, tvořený zejména acidofilními druhy.

Na lokalitě nebyl zaznamenán výskyt jiných chráněných ani vzácných druhů rostlin.

Zoologie

Současný stav fauny obratlovců na území PP popisuje Růžička (2009) a Bárta (2001), který upozorňuje na úbytek druhů vodních a mokřadních včetně chráněných (chřástal vodní, potápka malá aj.) i snížení početnosti některých druhů (kachna divoká, rosnička zelená, lyska černá).

Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
Kotvice plovoucí <i>Trapa natans</i>	Stabilní populace.	C1, §KO, ČK, BERN	Vodní hladina rybníka Farář. V minulých letech byla neznámá a byla považována za vyhynulou. V sezóně 2009 (dle místních obyvatel již v roce 2008) však byl výskyt opět potvrzen. V celku početná populace tohoto druhu lze charakterizovat jako stabilní. Roste ve stojatých nebo mírně tekoucích vodách, jako jsou mrtvá říční ramena, rybníky a umělé vodní nádrže. Daří se jí v teplých vodách s vysokým obsahem živin. Silně světlomilný druh. Dobře snáší vlnění a kolísání vodní hladiny. Nesnáší vápně.
Čmelák zemní <i>(Bombus terrestris)</i>	Pozorování jednotlivci.	§O	Dospělci sají na květech. Hnízda si zakládá v opuštěných myších norách, často na výslunných stráních apod.
Chřástal vodní <i>(Rallus aquaticus)</i>	Zjištěn pouze v roce 2008, nepravidelný hnízdič.	§SO, červený seznam: zranitelný.	Žije v litorálních porostech kolem rybníka, na vlhké louce apod.
Ještěrka obecná <i>(Lacerta agilis)</i>	Stabilní populace v počtu nižší desítky jedinců.	§SO, červený seznam: téměř ohrožený.	Vyskytuje se po celé ploše památky (v suchozemských biotopech), hojná především na hrázi rybníka a v jejím okolí, součást větší populace – dále zjištěna i východně od památky v sadu, při státní silnici atd. Dává přednost sušším výhřevným travním biotopům, zjištěna ale i na vlhké louce na jihu památky na okraji rákosového porostu na kontaktu s kosenou loukou.
Kuňka obecná (syn. ohnivá) <i>(Bombina bombina)</i>	Stabilní populace do sta jedinců, nejvíce slyšeno najednou 7 samců především ze sv. části rybníka, každoročně se v památce rozmnožuje.	§SO, červený seznam: ohrožená.	Vyskytuje se téměř celý rok ve vodě nebo v jejím blízkém okolí. K rozmnožování vyhledává mělkou vodu. Zimuje na souši, ve vlhké půdě, v děrách, pod kameny apod.
Moták pochop <i>(Circus aeruginosus)</i>	Npravidelný hnízdič. V roce 2009 úspěšné hnízdění 1 páru.	§O, červený seznam: zranitelný.	Hnízdí v rákosovém porostu na jižním břehu rybníka.
Potápka malá <i>(Tachybaptus ruficollis)</i>	Každoročně na rybníce hnízdí 1 – 2 páry.	§O, červený seznam: zranitelná.	Hnízdo si staví na vodní hladině, obvykle na okraji rákosového porostu.

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
Rosnička zelená (<i>Hyla arborea</i>)	Stabilní populace o velikosti do 10 jedinců až nižší desítky dospělých exemplářů. Naráz byli zaznamenáni maximálně 3 ozývající se samci. V památce se i rozmnožuje – 28.7.2009 pozorována na jižní vlhké louce čerstvě metamorfovaná rosnička.	§SO, červený seznam: ohrožená.	Rozmnožuje se v rybníku, mimo dobu rozmnožování se může vyskytovat i daleko od vody. Vajíčka klade v mělké vodě. Samci se ozývají z vysokých bylin i z keřů a stromů, do jejichž korun šplhají. Zimuje na suchu i ve vodě.
Skokan skřehotavý (<i>Rana ridibunda</i>)	Stabilní populace o velikosti nižší desítky dospělých exemplářů. Naráz byli zaznamenáni maximálně 3 ozývající se samci.	§KO, červený seznam: téměř ohrožený.	Rozmnožuje se v rybníku, kde i zimuje. Vajíčka klade v mělké vodě, pro zimování potřebuje naopak vodu hlubokou cca 1,5 – 2 m.
Skokan zelený (<i>Rana kl. esculenta</i>)	Stabilní populace o velikosti nižší desítky dospělých exemplářů. Naráz byli zaznamenáni maximálně 5 ozývající se samci.	§SO, červený seznam: téměř ohrožený.	Rozmnožuje se v rybníku, kde i zimuje. Vajíčka klade v mělké vodě, pro zimování potřebuje naopak vodu hlubokou cca 1,5 – 2 m.
Slavík obecný (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	Zjištěn pouze v roce 2009 na konci měsíce dubna (24. 4.). Možné hnízdění alespoň v některých letech.	§O, červený seznam: málo dotčený.	Vyhovují mu křovinaté stráně, křovinami zarostlé okraje lesa a cest apod.
Slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	Zjištěn pouze v roce 2008 jeden exemplář u hráze rybníka. Předpoklad stabilní populace čítající do 10 jedinců až první desítky jedinců.	§SO, červený seznam: málo dotčený.	Vyhledává vlhčí zastíněná stanoviště s křovinami, vhodné biotopy najde všude po okrajích památky včetně stráně na jejím severovýchodním konci.
Škeble rybničná (<i>Anodonta cygnea</i>)	Zjištěna pouze v roce 2008, a to část mrtvé schránky. Pravděpodobně zničení místní populace při posledním vyhrnutí rybníka. Možné přežití některých jedinců a postupné obnovení populace.	§SO, červený seznam: zranitelná.	Žije částečně zahrabána v rybničním dně. Škodí ji náhle změny výšky vodní hladiny a ponechání rybníka bez vody přes zimu.
Užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	Pravidelně pozorována. V památce žije 5 – 10 jedinců.	§O, červený seznam: málo dotčená.	Vyskytuje se nejčastěji v rybníce a na jeho březích. Může přebývat (zvláště na podzim a v zimě) i na stráni ve východní části lokality.

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
Vlaštovka obecná (<i>Hirundo rustica</i>)	V památce nehází, Do 6 jedinců sem zalétává z obce lovit potravu.	§O, červený seznam: málo dotčená.	Vlaštovka hnízdí nejčastěji uvnitř budov, v podloubích apod. Přímou v chráněném území proto nejsou vhodná místa pro její zahníždění.
Vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	V památce pozorována vzácně. V březnu roku 2008 nalezeny na okraji památky 2 otrávené vydry.	§SO, červený seznam: zranitelná.	Živí se rybami, je tak vázána na vodní plochy a toky.
Žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>)	Pravidelně pozorována, hnízdění jednoho páru.	§SO, červený seznam: málo dotčená.	Hnízda si staví v korunách větších stromů, kde se i zdržuje po většinu života.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

V roce 1996 ZO ČSOP "Novohradka" pokosila přilehlé louky a vybuodovala dvě tůně pro rozmnožování obojživelníků.

V ekotonovém pásmu mezi hospodářskou loukou a lesními porosty jsou rozsáhlé kupy tlející pokosené biomasy. Tento způsob likvidace biomasy je nepřipustný a neodpovídá současným managementovým standardům. V době realizace prací se však jednalo o jeden z možných postupů, jak nakládat s biomasou z pokosených luk.

b) lesní hospodářství

V lesních porostech (zejména 238 Gd8) byly nevhodně vysazeny geograficky a stanovištně nepůvodní druhy dřevin (trnovník akát, borovice lesní, borovice vejmutovka, modřín opadavý, smrk ztepilý aj.).

c) zemědělské hospodaření

Především z v. ležících agrárních pozemků dochází k splavování živin do PP. Ideálním řešením by bylo tyto pozemky při v. hranici zatravnit.

d) rybníkářství

Rybník Farář je od minulosti využíván k chovu ryb. Postupným zazemňováním a zanesením náhonu se z průtočného rybníka stal rybník nebeský, napájený několika prameny a dešťovou vodou. Vytvořily se zde životní podmínky výhodné pro kotvici plovoucí. Rozsah zazemnění se zvyšoval (2/3 plochy zazemněny) a početná populace kotvice byla ohrožena snižující se výškou vodního sloupce (na 40 - 50 cm), zvýšeným prohříváním a zahníváním vody v letním období. Proto se v roce 1997 přistoupilo k odbahnění zazemněné části rybníka. Odbahnění bylo provedeno vyhrnutím a rozvrstvením sedimentů j-jz-z směrem. Nelze zcela vyloučit, že současné průsaky hráze při jejím z okraji jsou důsledkem „přehlobení“ dna v prostoru u hráze při tomto odbahnění. Dále byl pročištěn náhon od Holetínky a opraven jez. Neobhospodařování revitalizovaných ploch a přilehlých luk vedlo k expanzi nitrofilní a ruderalní vegetace, náletových dřevin a celkové degradaci jižní části ZCHÚ.

Při revizi 470 m dlouhého náhonu v roce 2009 byl zjištěn následující stav:

- Technický stav náhonu je nevyhovující a jeho rekonstrukce je pro existenci PP Farář naprosto nezbytná.
- Vzdouvací objekt tvoří balvanitý skluz s dřevěným prahem z klád ve dně potoka Holetínky. Objekt vyžaduje opravu; při nižších průtocích v korytě potoka je ohrožen dostatečný přívod vody k začátku náhonu.
- Náпустný objekt náhonu tvoří zídka s dlužovou stěnou. Zídka je poškozena a spolehlivá manipulace s vodou je zde problematická.
- První úsek náhonu v délce 65 m je zatrubněn, betonové potrubí je funkční. Na tento úsek navazuje 50 m kamenného žlabu s poškozenými stěnami. Dále se jedná o zemní koryto v jednom místě silně poškozené vyvrácenými břehovými porosty. Počátečních 140 m náhonu nemá vlastní parcelní číslo (náhon zde vede na pozemku p. č. 469/3), dále navazuje úsek s pozemkem s vlastním parcelním číslem (p. č. 612).

Vypouštěcí objekt rybníka, požerák s dvojitou dlužovou stěnou, je provozuschopný. Hráz rybníka vyžaduje opravu koruny a svahů (dorovnání povrchu, oprava kamenného záhozu na návodním líci hráze, revizi a případnou opravu průsaků v západním okraji hráze). Dle sdělení starousedlíka byl cca před 50 lety porost kotvice zhruba ve středu rybníka. Vytvářel kolo o průměru 20 m. Tento porost údajně udržovali rybáři kosením z loďky.

e) myslivost

V přírodní památce (dále jen „PP“) je nevhodně umístěn krmelec. Z dalších mysliveckých zařízení se v PP nachází posed. Z pohledu ochrany přírody je toto zařízení vhodně umístěné v části s ochuzenými travními porosty. Zároveň je tím zajištěno rušení zvěře, která by jinak využívala PP jako refugium a zvýšila by tak neúměrně tlak na přírodní složky (např. černá zvěř významně snižuje reprodukční úspěšnost ptactva a dalších obratlovců vázaných na rákosiny v litorálu rybníka Farář).

i) jiné způsoby využívání

V ochranném pásmu u v. hranice PP je umístěna skládka inertního materiálu. Dle sdělení starousedlíka před cca 50 lety nadržoval mlynář v letním až podzimním období vodní hladinu rybníka tak, že při větru vlny téměř přeplavovaly korunu hráze. Zátopa rybníka pak dosahovala celé katastrální výměry.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

Honitba: Zaječice (kód: 5304110079)

LHO Nasavrky 2000 - 2009

Územní plán: v současnosti probíhá řízení o územním plánu obce Bítovany (k veřejnému nahlédnutí do 4. 11. 2009)

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

Přírodní lesní oblast	31 Českomoravské meziohří
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	Nasavrky
Výměra LHC (zařizovacího)	2,08

obvodu) v ZCHÚ (ha)	
Období platnosti LHP (LHO)	2000 - 2009 (nový 2010 - 2019)
Organizace lesního hospodářství	LS Nasavrky
Nižší organizační jednotka	Revír Smrček

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přírozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
2S	Svěží buková doubrava	DB 6, BK 3, HB 1, LP	0,71	34
3J	Lipová javořina	BK 4, LP 3, JV 2,(HB) DB1, JL, JS, TR	1,37	66
Celkem			2,08	100 %

Porovnání přírozené a současné skladby lesa

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přírozené zastoupení (ha)	Přírozené zastoupení (%)
Jehličnany					
BO	Borovice	0,06	3	0	0
MD	Modřín	0,14	7	0	0
Listnáče					
AK	Akát	0,42	20	0	0
BR	Bříza	0,2	10	0	0
DB	Dub	0,63	30	0,35	16
HB	Habr	0,07	4	0,07	4
JS	Jasan	0,12	6	0,04	3
OL	Olše	0,35	16	0,1	5
TP	Topol	0,08	4	0	0
BK	Buk	0	0	0,76	37
LP	Lípa	0	0	0,43	20
JV	Javor	0	0	0,27	15
Celkem		2,08	100 %	-----	-----

Přírozená druhová skladba je převzata z OPRL pro LO 31. Současné zastoupení z platného LHO na roky 2000-2009.

Přílohy:

- lesnická mapa typologická 1:10 000 podle OPRL – příloha č. M4
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3
- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T1
- mapa stupňů přírůstnosti lesních porostů – příloha č. M5

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název rybníka (nádrže)	Farář
Katastrální plocha	56 129 m ²
Využitelná vodní plocha	23 140 m ²
Plocha litorálu	18 690 m ²
Průměrná hloubka	0,8 m
Maximální hloubka	3,4 m. Stanovena max. výška hladiny 40 cm od hrany požeráku. V současnosti z důvodu bezpečnosti (průsaku

	hráze) snížena tato výška na 70 cm od horní hrany požeráku. Maximální hloubka se tak přibližuje k 3,1 m.
Postavení v soustavě	Není součástí soustavy, jedná se o obtočný rybník.
Manipulační řád	Rozhodnutí Městského úřadu Chrudim č.j. ŽP/VH/3638k/231.2/03/S1-733 ze dne 16.6.2004. Platnost do 31. 12. 2010.
Hospodářsko provozní řád	
Způsob hospodaření	
Intenzita hospodaření	
Výjimka k aplikaci látek znečišťujících vodu (krmiva, hnojiva)	
Parametry zvláštních povodní (u rybníků III. kategorie)	Rybník řazen do kategorie IV.
Vlastník rybníka	Česká republika s příslušností hospodařit Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Nuselská 236/39, 140 00 Praha 4 - Nusle
Uživatel rybníka	Rybářství Litomyšl, s.r.o.
Rybářský revír	
Správce rybářského revíru	
Zarybňovací plán	
Průtočnost – doba zdržení	

Příloha:

- tabulka „Popis dílčích ploch a objektů” – příloha č. T2
- mapa Dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

2.4.3 Základní údaje o útvarech neživé přírody

Příloha:

- tabulka „Popis dílčích ploch a objektů“ – příloha č. T2
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích

Příloha:

- tabulka „Popis dílčích ploch a objektů” – příloha č. T2
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

Výrazným zásahem do PP Farář bylo odbahnění rybníka v roce 1997, které spolu s nevhodným chovem býložravých ryb vedl k téměř úplnému zániku populace kotvice plovoucí, kdy po několik následujících let nebyl výskyt tohoto druhu zaznamenán. Dalším negativním důsledkem odbahnění může být i existence průsaků v hrázi, které se dle ústního sdělení majitele nemovitosti (objekt bývalého mlýna) pod hrází zintenzivnily právě po provedeném odbahnění. Teprve v roce 2008 bylo několik rostlin na lokalitě pozorováno

místními obyvateli (ústní sdělení). V roce 2009 je populace kotvice již natolik silná, že je patrná i při zběžném pohledu z hráze. Při botanickém průzkumu v roce 2009 bylo při revizi z loďky zjištěno cca 23 porostů, tvořených jednotlivými růžicemi nebo jejich skupinami. Především plán péče navrhoval zrušení této přírodní památky v případě, že se populace kotvice plovoucí neobnoví. Současný stav se jeví jako stabilní a existence hlavního předmětu ochrany tak opodstatňuje další existenci ZCHÚ.

V předešlém plánu péče bylo plánováno vytvoření oplůtků v zátopě rybníka pro podporu litorálu a kotvice plovoucí. Experimentálně byl tento zásah realizován na dvou místech v roce 2004. Farář je obtočný rybník, přívod vody je zajištěn z potoka Ležák prostřednictvím 470 m dlouhého náhonu. Technický stav náhonu a hráze nebyl předešlým plánem péče řešen. V současnosti jsou tyto objekty v nevyhovujícím stavu a jejich rekonstrukce je naprosto nezbytná.

V minulých letech nebyla prováděna cílená péče o obojživelníky.

Na části hranice došlo k jejímu chybnému vyznačení v terénu pruhovým značením.

Jako zásadní se po předešlých zkušenostech jeví:

- nutnost omezení hnojení a především absolutní vyloučení vápnění rybníka (povolení výjimky z této podmínky je možné jen v případě významného onemocnění obsádky nebo silnějšího výskytu parazitů a to na základě doporučení veterinárního lékaře, v tom případě je nutné vždy co nejvíce minimalizovat množství vápnění a upřednostnit aplikaci vápna na vlhké bahno v prostoru loviště, jiný přístup při vápnění je možné povolit až po selhání tohoto postupu)
- absence býložravých ryb v období regenerace populace kotvice plovoucí (plotic, amura, tolstolobika apod.)
- regulace rybí obsádky s cílem udržení dobré průhlednosti vody
- minimální zásahy do vodního režimu rybníka
- vybudování větší a hlubší tůně o rozloze cca 30 x 30 m a hloubce až 1,7 m v téměř zazemněné části rybníka bez možnosti přístupu rybí obsádky jako místa pro existenci „rezervní“ populace kotvice plovoucí (vhodnější než oplůtky)
- vybudování dalších menších tůní pro obojživelníky
- rekonstrukce a oprava náhonu včetně vzdouvacího a nápuštného objektu
- rekonstrukce hráze včetně eliminace průsaků (doporučuje se provedení hydrogeologického průzkumu s cílem zjistit příčinu průsaků)
- oprava pruhového značení hranice památky

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

- udržení a posílení populace kotvice plovoucí

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Přílohy:

- lesnická mapa typologická podle OPRL – příloha č. M4

- mapa stupňů přirozenosti lesních porostů – příloha č. M5

Rámcová směrnice péče o les podle souborů lesních typů

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů			
1	Les hospodářský	2S, 3J			
Cílová druhová skladba dřevin (%) při obnově lesa					
SLT	základní dřeviny	meliorační a zpevňující dřeviny		ostatní dřeviny	
2S	DB 6, BK 3	HB 1		LP	
3J	BK 4, LP 3	JV 2,(HB) DB 1		JL, JS, TŘ, OL+-1	
A) Porostní typ		B) Porostní typ		C) Porostní typ	
DUBOHABROVÝ		SMÍŠENÉ		S PŘEVAHOU STANOVIŠTNĚ NEPŮVODNÍCH DŘEVIN	
Základní rozhodnutí					
Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba	Obmýtí	Obnovní doba
nepřetržitě	nepřetržitá	nepřetržitě	nepřetržitá	100	20
Hospodářský způsob		Hospodářský způsob		Hospodářský způsob	
VÝBĚRNÝ		VÝBĚRNÝ		NÁSEČNÝ/HOLOSEČNÝ	
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty					
Úprava struktury na přírodě blízký stav.		Úprava struktury na přírodě blízký stav. Likvidace introdukovaných a nepůvodních dřevin.		Přestavba na přírodě blízké porosty.	
Způsob obnovy a obnovní postup					
Jednotlivý nebo skupinkovitý výběr. Půda musí být trvale krytá mateřským porostem - nesmí vznikat holiny. Přirozená obnova dřevin CDS. Plochy je vhodné pro přirozenou obnovu připravit, a to zejména výřezem a vyklizením bezu či vyžnutím bušeně. Tento zásah je vhodné provést v semenném roce, kdy se očekává velká úroda semen, a to vždy před opadem zralých semen ze stromů. Při přípravě plochy může dojít k drobným disturbancím půdního povrchu. Případně podpořit přirozenou obnovu uvolněním korun vhodných dřevin. Umělá obnova - doplňování náletů a nárostů dřevinami CDS. Těžbu provádět v době vegetačního klidu.		Jednotlivý nebo skupinovitý výběr nepůvodních a introdukovaných dřevin. Po těžbě AK výsek výmladků a nátěr pařezů arboricidy. Nevytvářet holiny – rychle zarůstají bezem černým. Podpora přirozené obnovy dřevin CDS, případně podsady (stinné dřeviny) a vylepšení dřevinami CDS. Těžbu provádět v době vegetačního klidu.		Přímo nad rybníkem Farář provádět pouze obnovu holými náseky. Mimo přímé ohrožení většího smyvu půdy do rybníka (v případě eroze) možno provádět obnovu holosečně. Umělá obnova dřevinami dle CDS. Po těžbě AK výsek výmladků a nátěr pařezů arboricidy. Nepodporovat přirozenou obnovu jehličnanů (neponechávat výstavky). Postupně dotěžit porostní zbytky. Těžbu provádět v době vegetačního klidu.	
Péče o nálety, nárosty a kultury					
Vyžínání bušeně dle potřeby, výřez bezu černého. Individuální nebo skupinová ochrana dřevin CDS proti zvěři (nátěry repelenty, oplocenky). Proti bušení ožínat.		Vylepšování dřevinami dle CDS. Vyžínání bušeně dle potřeby, výřez bezu černého. Individuální nebo skupinová ochrana dřevin CDS proti zvěři. Likvidace výmladků AK.		Vylepšování dřevinami dle CDS. Důsledná ochrana již realizovaných podsadeb dřevinami CDS. Vyžínání bušeně min. 2 x za vegetační období, výřez bezu černého. Individuální nebo skupinová ochrana dřevin CDS proti zvěři. Likvidace výmladků AK.	

Výchova porostů		
Podpora všech dřevin CDS. Těžbu provádět v době vegetačního klidu.	Přednostní těžba introdukovaných a nepůvodních dřevin. Podpora a uvolňování dřevin CDS. Těžbu provádět v době vegetačního klidu.	Podpora a uvolňování dřevin CDS. Těžbu provádět v době vegetačního klidu.
Opatření ochrany lesa		
Monitoring výskytu hmyzích škůdců (např. obaleč dubový) a houbových patogenů (tracheomykóza). Případné zásahy předem konzultovat s orgány ochrany přírody.	Včas zpracovávat dřevní hmotu atraktivní pro kalamitní škůdce. Asanace napadených stromů (nepoužívat biocidy). Zpracovávat i neaktivní kůrovcové stromy. Tyto zásahy není třeba předem projednávat s orgány ochrany přírody.	Včas zpracovávat dřevní hmotu atraktivní pro kalamitní škůdce. Asanace napadených stromů (nepoužívat biocidy). Zpracovávat i neaktivní kůrovcové stromy. Tyto zásahy není třeba předem projednávat s orgány ochrany přírody.
Provádění nahodilých těžeb		
Jednotlivé souše, vývraty a zlomy listnáčů, které dovolují jejich bezpečné ponechání přirozenému rozpadu, nezpracovávat.	Jednotlivé souše, vývraty a zlomy listnáčů, které dovolují jejich bezpečné ponechání přirozenému rozpadu, nezpracovávat. Nepůvodní dřeviny možno zpracovat.	Zpracovávat veškerou nahodilou těžbu.
Doporučené technologie		
Těžba – motorová řetězová pila. Soustředování – kůň, UKT, malá (pásová) vyvážecí souprava. Zalesnění – jamková sadba (velikost jamek 25 x 25 cm), štěrbinová sadba. Vyžínání – manuálně, křovinořez. Likvidace AK – výřez stromů a nátěr pařezů arboricidy (nutno opakovat dle potřeby několik let za sebou) – před aplikací není nutná výjimka ani souhlas orgánů ochrany přírody.		
Poznámka		
Při podpoře přirozené obnovy je možné měnit zastoupení MZD. Ponechávat staré, mrtvé a doupné stromy.		

b) péče o rybníky (nádrže) a vodní toky

Rámcová směrnice péče o rybníky

Období obnovy populace kotvice a regenerace litorálu

Název rybníka (nádrže)	Farář
Způsob hospodaření	Jednohorkový.
Intenzita hospodaření	Extenzivní až polointenzivní. Chov kachen je třeba zcela vyloučit. Během obnovy populace kotvice a regenerace litorálu jsou polodivoké kachny nežádoucí.
Manipulace s vodní hladinou	Podzimní výlov. V případě jarního výlovu nelze na zimu do rybníka přisadit další ryby nad rámec vlastní obsádky.
Způsob letnění nebo zimování	Zimování rybníka na suchu je nepřijatelné. Úplné letnění je nežádoucí a částečné letnění s dočasně sníženou hladinou je rovněž spíše nežádoucí. V období vegetace je nutno zamezit kolísání hladiny kvůli hnízdění vodních ptáků a rozmnožování obojživelníků a z důvodů zamezení poškození kotvice plovoucí, která je zakotvena ve dně a náhlou změnou výše hladiny v době, kdy má vyvinuté listové růžice, dojde buď k jejímu uvolnění ze dna nebo potopení.
Způsob odbahňování	Neodbahňovat.
Způsoby hnojení	Hnojení statkovými hnojivy není nutné, přípustná je pouze nízká startovní dávka v časně jarním období (do 400 kg/ha vodní plochy), optimálně chlévskou mrvou. Použití minerálních hnojiv je nevhodné.
Způsoby regulačního příkrmování	Krmení převážně obilovinami je možné, krmný koeficient by neměl přesahovat 1,5 (tzn. spotřeba krmiv nepřesáhne 1,5 násobek dosaženého přírůstku ryb). Podíl krmných směsí do 20 % celkové spotřeby krmiv (převážně jako kondiční krmivo použité na jaře a na podzim). Použití medikovaných krmiv na základě doporučení veterinárního lékaře při onemocnění obsádky je možné.
Způsoby použití chemických látek	Možné je pouze užití <u>dezinfekčního vápnění na vlhké bahno na lovišti</u> v případě onemocnění obsádky nebo silnějšího výskytu parazitů, a to na základě doporučení veterinárního lékaře a za splnění dalších zákonných podmínek (aplikace závadných látek z hlediska vodního zákona). Jen <u>ve výjimečných případech</u> po neúspěšném využití dezinfekčního vápnění v prostoru loviště může orgán ochrany přírody povolit <u>dezinfekční vápnění na vodu nebo parciálně na vlhké bahno na lovišti</u> v případě přetrvávajícího onemocnění obsádky nebo silnějšího výskytu parazitů, a to opět na základě doporučení veterinárního lékaře. <u>Meliorační vápnění</u> na vypuštěné dno rybníka je možné pouze v případě doložení přetrvávající nízké alkality (pod 1 mmol/l) i v letním období a při pH ve volné vodě (mimo porosty vodních rostlin) opakovaně nad 9 nebo pod 6,5. V tom

	<p>případě je však nutno vápnění omezit na plochy vzdálené alespoň 30 m od okraje litorálních porostů a porostů kotvice plovoucí.</p> <p>Použití ostatních chemických preparátů, zejména herbicidů, je nepřipustné. To se týká rovněž Soldepu nebo preparátů s obdobným účinkem, určených k potlačení rozvoje hrubého zooplanktonu.</p>
Rybí obsádky	<p>V případě, kdy by porost kotvice pokrýval v předchozím roce více než 15 % hladiny, je možný chov násad, aby výlov nepřekročil 550 kg/ha skutečné vodní plochy. Tomu vyhoví iniciální obsádka kapřího plůdku K1 o kusové váze 30 g v množství maximálně 100 kg/ha vodní plochy nebo obsádka kapří násady K2 o kusové váze cca 200 g v množství do 140 kg/ha vodní plochy. Lín by v tomto období neměl být prisazován. Je třeba účinně omezit výskyt nežádoucích drobných kaprovitých ryb (např. plotice, střevlička východní, karas stříbřitý, cejn ap.) a okouna, tzn. nevysazovat, zamezit vnikání z přítoku a případně přisadit dostatek dravých ryb k jejich omezení (hlavně štiky, popřípadě sumce vhodné velikosti). Vysazování amura bílého je nepřipustné, stejně jako tolstolobiků.</p> <p>Pokud v předchozí sezóně nedosáhlo pokrytí hladiny porosty kotvice 15 % plochy, bude rybník ponechán bez rybí obsádky.</p>

Období regulace porostů kotvice (plocha kotvice plovoucí pokrývá cca 50 % vodní plochy)

Název rybníka (nádrže)	Farář
Způsob hospodaření	Jednohorkový. V případě nadměrného rozvoje vodní makrovegetace je možné ve víceletých intervalech uplatnit i dvouhorkový hospodářský cyklus nebo v rámci jednohorkového cyklu zvýšit ještě výrazněji obsádku.
Intenzita hospodaření	Shodný s předešlým obdobím.
Manipulace s vodní hladinou	Výlov v jarním období.
Způsob letnění nebo zimování	Nadměrný rozvoj některých druhů vodních rostlin (např. stolítku klasnatého, růžkatce, vodního moru) je možno potlačit zimováním na sucho až po selhání postupu s vyšší obsádkou býložravých ryb. Jinak shodné s předešlým obdobím.
Způsob odbahňování	Neodbahňovat.
Způsoby hnojení	Shodné s předešlým obdobím.
Způsoby regulačního příkrmování	Shodné s předešlým obdobím.
Způsoby použití chemických látek	Shodné s předešlým obdobím.
Rybí obsádky	Iniciální obsádku kapra je možno ve srovnání s prvním obdobím zvýšit asi o 1/3. Vhodné je prisazení doplňkových ryb, zejména lína a našich původních druhů v množství, kdy jejich váha při výlovu nepřesáhne cca 10 % váhy kapra. Podle množství menších ryb je možno úměrně nasazovat dravé druhy ryb, Nadále je třeba bránit výskytu karase

	<p>stříbřitého a střevličky východní.</p> <p>V případě nadměrného zarůstání makrofyty je vhodné doplnit obsádku o amura bílého. Správnou velikost obsádky bude třeba postupně doladit podle skutečného vlivu na porosty kotvice.</p> <p>Poprvé je možno k tomuto opatření přistoupit poté, co porost kotvice překročí 50 % vodní plochy. V následujícím roce je vhodné vysadit cca 50 kg/ha vodní plochy amura bílého o kusové hmotnosti alespoň 200 g. Obsádku na další roky stanovovat ve spolupráci s AOPK ČR podle stavu porostů v předchozím roce.</p>
--	---

Indikátory pro provozní sledování stavu

- 1) stav litorálních porostů, rozsah a vitalita porostu kotvice
- 2a) v prvním období: průhlednost vody alespoň 80 -100 cm dosažená v květnu a začátkem června a dále do poloviny července minimálně 50 cm
- 2b) v druhém období: průhlednost vody alespoň 50 - 80 cm dosažená v květnu a začátkem června a dále do poloviny července minimálně 40 cm
- 3) přítomnost hrubého nebo alespoň středního zooplanktonu v období duben až začátek července

Pozn.: Vytvořeno podle Přílohy 4 z předešlého plánu péče: Návrh zásad rybářského hospodaření pro rybník Farář- RNDr. Ivo Přikryl, RNDr. Richard Faina (ENKI o.p.s. Třeboň).

c) péče o nelesní pozemky

Rámcová směrnice péče o nelesní plochy

Typ managementu	Kosení degradovaných a ruderalizovaných luk
Vhodný interval	2 x ročně
Minimální interval	1 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Ruční kosa, křovinořez. Na sušších místech pojezdová sekačka, lehký traktor.
Kalendář pro management	1. seč: červen/červenec, 2. seč: červenec/srpen v případě 1 seče (po ústupu ruderalních druhů) červenec/srpen
Upřesňující podmínky	Likvidace pokosené hmoty - odvoz mimo lokalitu, příp. pálení; likvidace náletových dřevin, potlačit šíření třtiny křovištní.

Typ managementu	Kosení ovsíkových a intenzivních luk
Vhodný interval	1 až 2x ročně, vynechat mulčování, smykování
Minimální interval	1 x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Pojezdová sekačka, lehký traktor.
Kalendář pro management	Červen, srpen – možnost 2 etap
Upřesňující podmínky	Vysemenění bylin, bez mulčování a smykování – důvod hnízdění ptáků, ochrana hmyzu.

Typ managementu	Výřezy náletových dřevin, bodová aplikace herbicidu
Vhodný interval	Zpočátku 2x ročně
Minimální interval	1x ročně
Prac. nástroj / hosp. zvíře	Křovinořez, pila, dotyková hůl, štětec, ne postřikovač
Kalendář pro management	Jaro, podzim
Upřesňující podmínky	Následné odstraňování kořenových výmladků.

d) péče o rostliny

- Optimalizování způsobu rybníkářského hospodaření:
 - absence býložravých ryb v období regenerace populace kotvice plovoucí (plotic, amura, tolstolobika apod.)
 - omezení hnojení a nevápnění rybníka (povolení výjimky z této podmínky je možný jen v případě významného onemocnění obsádky nebo silnějšího výskytu parazitů a to na základě doporučení veterinárního lékaře, v tom případě je nutné vždy co nejvíce minimalizovat množství vápnění a upřednostnit aplikaci vápna na vlhké bahno v prostoru loviště, jiný přístup při vápnění je možné povolit až po selhání tohoto postupu)
 - minimální zásahy do vodního režimu rybníka (především zamezení kolísání vodní hladiny ve vegetačním období)
- Zamezení chovu polodivokých kachen.
- Vybudování větší a hlubší tůně o rozloze cca 30 x 30 m a hloubce až 1,7 m v téměř zazemněné části rybníka bez možnosti přístupu rybí obsádky jako místa pro existenci „rezervní“ populace kotvice plovoucí.
- Těžební zásahy realizovat v době vegetačního klidu, nejlépe v době zámruzu půdy.
- Výřezy a nahrazení nepůvodních dřevin (AK, MD, TP apod.).
- Likvidace tlející biomasy navožené do lesa.
- Zrušení krmelce.

e) péče o živočichy

- V období od konce března do začátku července je nutno zamezit kolísání hladiny kvůli hnízdění vodních ptáků a rozmnožování obojživelníků.
- Vybudování menších tůní pro obojživelníky.
- Těžební zásahy realizovat v době vegetačního klidu, nejlépe v době zámruzu půdy.
- Rozdělení doby kosení luk minimálně do dvou termínů (posun seče) případně ponechávání nepokosených partií do následujícího roku (pásky podél lesa).
- Zrušení krmelce.

f) péče o útvary neživé přírody

- Vyřezávání keřového patra „V syslích“.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Příloha:

- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T1
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

b) rybníky (nádrže)

Příloha:

- výčet plánovaných zásahů (tabulka) – příloha č. T2

c) útvary neživé přírody

Příloha:

- výčet plánovaných zásahů (tabulka) – příloha č. T2

d) nelesní pozemky

Příloha:

- výčet plánovaných zásahů (tabulka) – příloha č. T2

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V ochranném pásmu je možné provádět současnou hospodářskou činnost. Problémem je používání intenzivních technologií hospodaření na východně ležících agrárních kulturách. Z východní části na PP Farář navazují půdní bloky orné půdy, pěstují se zde plodiny s vysokou potřebou živin a náchylné na zvýšení erozní ohroženosti (kukuřice). V ochranném pásmu není přípustné ukládání chlévské mrvy.

Vhodné by bylo zatravnění půdního bloku ve východní části. V současnosti je tato možnost málo pravděpodobná.

Správce vodního toku může bez omezení plnit povinnosti stanovené mu zákonem č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů. Zároveň je možné pro plnění těchto povinností využít těžké mechanizace s přístupem k vodnímu toku Ležák po stávající místní komunikaci.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Nutná oprava jedné cedule (doplnění státního znaku) dále úplná obnova pruhového značení (v minulosti došlo i k špatnému vyznačení hranice pruhovým značením; viz mapová příloha M3).

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) Výkup pozemků:

<i>k. ú.</i>	<i>p. č.</i>	<i>druh pozemku</i>	<i>výměra [m²]</i>	<i>vlastník</i>	<i>poznámka</i>
Bítovany	463	trvalý travní porost	662	Ing. Flidr Jindřich	louka
Bítovany	612	vodní plocha	1523	Ing. Flidr Jindřich	náhon
Bítovany	464/1	trvalý travní porost	12349	Ing. Flidr Jindřich	louka
Bítovany	464/3	orná půda	9111	Ing. Flidr Jindřich	louka
Bítovany	464/4	trvalý travní porost	969	Ing. Flidr Jindřich	náletové dřeviny
Bítovany	470/1	trvalý travní porost	356	Ing. Flidr Jindřich	náletové dřeviny
Bítovany	470/2	ostatní plocha	27	Ing. Flidr Jindřich	náletové dřeviny

b) Zabezpečení věcného břemene pro vedení náhonu a vytvoření odběrného a vzdouvacího objektu na pozemky (případně jejich výkup):

<i>k. ú.</i>	<i>p. č.</i>	<i>druh pozemku</i>	<i>výměra [m²]</i>	<i>vlastník</i>	<i>poznámka</i>
Bítovany	469/1	orná půda	7114	Ing. Flidr Jindřich	náletové dřeviny
Bítovany	469/3	orná půda	3873	Ing. Flidr Jindřich	náletové dřeviny
Bítovany	611	vodní plocha	742	Povodí Labe, s. p.	koryto vodního toku, břehové porosty
Bítovany	610/1	vodní plocha	10604	Povodí Labe, s. p.	Koryto vodního toku

c) Přehlásit PP Farář: Z důvodů arondace hranic začlenit pozemky: 464/3, 464/4 a 612 (náhon).

d) Zařadit lesy do kategorie zvláštního určení.

e) V případě výkupu pozemku p. č. 464/3 vybudovat menší vodní plochy pro možnost vytvoření další „záložní“ populace kotvice plovoucí (viz Příloha M6).

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

- Nevyužívat vodní plochu ke koupání.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Území je v současnosti citlivé na exkurze spojené s pohybem po vodní hladině. Ostatní využití jako exkurze (pěší), naučné tabule apod. jsou přípustné.

Pozn. Instalované informační cedulky pod státním znakem označujícím PP jsou z hlediska poskytnutí informací o území dostačující. Zároveň toto řešení „nezatěžuje“ území dalšími technicistními prvky.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Sledování populace kotvice plovoucí 2 x v roce a to v půlce června a v půlce července (začátek srpna). Na základě tohoto monitoringu stanovovat rybí obsádku a další postupy hospodaření na rybníce.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a časově omezené zásahy		
Oprava pruhového značení (2 450 m)	-----	5 000,-
Oprava 1 cedule (nový znak a výměna stříšky)	-----	3 000,-
Odvoz staré biomasy (cca 2 nákladní automobily)	-----	30 000,-
Likvidace skládky inertního odpadu v OP (cca 40 t s odvozem na skládku Nasavrky)	-----	35 000,-
Tůně a mokřady nad vzduším rybníka (cca 6 objektů).	-----	1 000 000,-
Oprava tělesa hráze, náhonu, napouštěcího zařízení a objektu jezu	-----	5 700 000,-
Projektové a inženýrské práce pro akce oprava hráze, náhonu, napouštěcího zařízení a objektu jezu a vybudování tůní a mokřadů	-----	300 000,-

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Výřez suchých a nevhodných dřevin (AK) na hrázi (600 m ²) (případně samovýroba - zdarma)	-----	10 000,-
Výřez TP mimo lesní pozemky (25 m ²) (případně samovýroba - zdarma)	-----	1 000,-
Výkupy pozemků	-----	250 000,-
Jednorázové a časově omezené zásahy celkem (Kč)	-----	10 034 000,-
Opakované zásahy		
Zalesnění, podsadby a vylepšení dřevinami dle CDS (silné sazenice, poloodrostky, odrostky) – předpokládaná plocha 0,30 ha / 1 rok	30 000,-	300 000,-
Ochrana lesa proti zvěři – individuální ochrana (aplikace repelentů, tubusy), skupinová ochrana (oplocenky), oprava tubusů a oplocenek	15 000,-	150 000,-
Ošetřování arboricidy proti výmladnosti AK	10 000,-	100 000,-
Ruční kosení včetně úklidu vzniklé hmoty 16.000,- Kč/ha, celkem 2,4 ha – 1x ročně	40 000,-	80 000,-
Výřezy náletových dřevin, částečný odvoz, částečné pálení 20.000,- Kč/ha, 1x ročně – cca 0,5 ha	10 000,-	100 000,-
Kosení lehkou mechanizací včetně úklidu vzniklé hmoty 7.000,- Kč/ha – 1x ročně, 0,741 ha	5 200,-	52 000,-
Opakované zásahy celkem (Kč)	110 200,-	782 000,-
N á k l a d y c e l k e m (Kč)	-----	10 816 000,-

4.2 Použité podklady a zdroje informací

- Anonymus (2008): Metodika přípravy plánů péče. - AOPK ČR, Praha.
- Bárta F. (2001): Inventarizační průzkum zoologický, přírodní památka Farář, obratlovci. Ms. [Depon. In: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Pardubice].
- Růžička M. (2009): Přírodní památka Farář, Inventarizační zoologický průzkum - obratlovci. Ms. [Depon. In: Rezervační kniha].
- Rusňák J. (2009): Přírodní památka Farář, Inventarizační botanický průzkum - cévnaté rostliny. Ms. [Depon. In: Rezervační kniha].
- Faltysová H. (1990): Botanický inventarizační průzkum CHPV Rybník Farář. - Ms. [Depon. In: Agentura ochrany přírody a krajiny CR, Pardubice].
- Jeřábková O. (1969): Kotvice vzplývavá (*Trapa natans*) v Polabí. - Práce a studie - Přír., Pardubice, 1: 69-78.

- Mikyška R. et al. (1970): Geobotanická mapa ČSSR. List Jihlava. - Academia a Kartografické nakladatelství, Praha.
- Neuhäuslová Z. et al. (1998): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. - Academia, Praha.
- Pelíšek J. et Sekaninová D. (1975): Pedogeografická mapa. List Hradec Králové. - Geografický ústav ČSAV, Brno.
- Procházka F. [ed.] (2001): Černý a červený seznam cévnatých rostlin České republiky (stav v roce 2000). - Příroda, Praha, 18: 1-166.
- Quitt E. (1970): Mapa klimatických oblastí ČSSR. - Kartografické nakladatelství, Praha.
- Skalický V. (1988): Regionálně fyto geografické členění. - In Hejný S. et Slavík B. [eds]: Květena ČSR 1:103-121. - Academia, Praha.
- Víték J. (1991): Zpráva o inventarizačním ochranném průzkumu V syslích (a rybník Farář) u Bítovan. Geologicko-geomorfologická studie. - Ms. [Depon. In: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Pardubice].
- Zákon ČNR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- Příloha č. II vyhlášky MŽP ČR č. 392/1992 Sb. (Seznam zvláště chráněných rostlin a živočichů).
- vlastní terénní šetření v roce 2009
- ústní sdělení starousedlíka z č. p. 75

4.3 Seznam používaných zkratk

§KO	kriticky ohrožený druh dle vyhlášky č. MŽP 395/1992 Sb.
§O	ohrožený druh dle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb.
§SO	silně ohrožený druh dle vyhlášky MŽP č. 395/1992 Sb.
2S	svěží buková doubrava
3J	lipová javořina
AK	akát
AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
ČR	České republiky
BERN	druh chráněný Bernskou úmluvou
BK	buk
BO	borovice
BR	bříza
C1	kriticky ohrožený druh dle Procházky F. (2001)
CDS	cílová druhová skladba
DB	dub
GIS	geografické informační systémy
HB	habr
JS	jasan
JV	javor
KN	katastr nemovitostí
KPÚ	komplexní pozemkové úpravy
LHC	lesní hospodářský celek
LHO	lesní hospodářské osnovy
LHP	lesní hospodářský plán

LP	lípa
LS	lesní správa
MD	modřín
MZD	melioračně zpevňující dřeviny
OL	olše
OP	ochranné pásmo přírodní rezervace
OPRL	oblastní plán rozvoje lesů
PK	pozemkový katastr
PLO	přírodní lesní oblast
PP	přírodní památka
PUPFL	pozemek určený k plnění funkcí lesa
SLT	soubor lesních typů
SSL	státní správa lesů
TP	topol
TTP	trvalý travní porost
UKT	univerzální kolový traktor
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZPF	zemědělský půdní fond

5. Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	2
1.1 Základní identifikační údaje.....	2
1.2 Údaje o lokalizaci území.....	2
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	2
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma.....	3
1.5 Kategorie IUCN.....	3
1.6 Předmět ochrany ZCHÚ.....	4
1.6.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	4
1.6.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav.....	4
1.7 Cíl ochrany.....	5
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany.....	6
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.....	6
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti.....	10
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	11
2.4.1 Základní údaje o lesích.....	11
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích.....	12
2.4.4 Základní údaje o nelesních pozemcích.....	13
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize.....	14
3. Plán zásahů a opatření.....	14
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ.....	14
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání.....	14
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území.....	21
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností.....	22
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu.....	22
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	22
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	23
3.6 Návrhy na vzdělávací využití území.....	23
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území.....	23
4. Závěrečné údaje.....	23
4.1 Předpokládané orientační náklady podle jednotlivých zásahů (druhů prací).....	23
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	24
4.3 Seznam používaných zkratk.....	25
5. Obsah.....	27

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

- Tabulky: Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.5.1 a k bodu 3.1.2).
- Příloha T2 - **Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet
plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodům 2.5.2, 2.5.3 a 2.5.4 a k bodu 3.1.2).
- Mapy: Příloha M1 – **Širší vztahy**
- Příloha M2 – **Parcelní vymezení**
- Příloha M3 - **Dílčí plochy**
- Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická**
- Příloha M5 - **Stupně přirozenosti lesních porostů**
- Příloha M6 – **Návrhy zásahů**
- Příloha M7 – **Vedení náhonu do rybníka Farář**

Tabulky - Příloha T2 k bodům 2.4.2, 2.4.3 a 2.4.4 a k bodu 3.1.2

Popis dílčích ploch a objektů na nelesních pozemcích a výčet plánovaných zásahů v nich

označení plochy nebo objektu	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
1	Hráz	0,057	Olše, jasan, podrost nitrofilní až lužní (chmel otáčivý, opletník plotní), místy více ruderalizovaný, hojně nálet dřevin (olše, jasan, trnovník akát), výskyt souší, neudržováno, nekoseno, průsaky v západní části.	Hráz rybníka vyžaduje opravu koruny a svahů (dorovnání povrchu, oprava kamenného záhozu na návodním líci hráze, revizi a případnou opravu průsaků v západním okraji hráze). Vykácení náletu, souší a AK. Ponechání vhodných OL, pokud to umožní technologie oprav průsaků. Kosení.	1	Kácení v době vegetačního klidu. Kosení: červen-srpen	Jednorázově 1x ročně
2	Plocha rybníka	2,5	Vodní plocha s částečným zárustem vodních makrofyt: kotvice plovoucí (cca 23 jedinců), okřehku menšího, zavinutky mnohokořenné, stolistku klasnatého	Bez zásahu. Hospodařit dle rámcové směrnice pro rybník Farář. Nepovolovat chov polodivokých kachen.	1		
3	Litorál přecházející do terestrických rákosin	2,3	Zapojený pruh rákosiny (rákos obecný, orobinec široolistý) přechází v sušší část s vyhrnutými sedimenty (dominuje chrastice rákosovitá, terestrický rákos), v litorálu občasně tůň (vhodné pro obojživelníky) a laguny propojené s vodní plochou, sušší plochy ruderalizované se šířením třtiny křovištní a náletových dřevin.	Vybudování 4 tůní. Kosení litorálu pro regeneraci rákosin. Kosení ruderalizovaných ploch. Průběžné odstraňování náletu dřevin (hl. javor jasanolistý). Likvidace pokosené hmoty - odvoz mimo lokalitu, příp. pálení.	Tůň: 1 Kosení: 2	Regenerace rákosu: červen-srpen, příp. zimní kosení I. kosení: červen-červenec, II. kosení: červen-srpen (před vysemeněním ruderálů, po ústupu ruderálů kosení 1x ročně červen-srpen. V rámci kosení	1x za 5 let 2x ročně (5 let), posléze 1x ročně 1 x ročně

označení plochy nebo objektu	název	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
4	Remíz DB, OL, TP	0,23	Remíz z náletových dřevin - zejména olše lepkavá, nepůvodní druhy - topol kanadský, ruderalizovaný podrost	Výřez nepůvodních dřevin.	1	V době vegetačního klidu	Jednorázově
5	Vrbiny	0,21	Mokřadní vrbina - porost keřových vrb (vrba nachová, vrba popelavá) s přirozeným podrostem (chmel otáčivý, lílek potměchuť)	Ponechat bez zásahu. Na části je možné umístit tůň (přesah z plochy 3)			
6	Kulturní louka	0,74	Převaha široolistých druhů trav. Jednou ročně kosená louka. Na části neudržovaná, nekosená, (převládá třtina křovištní a ruderalní vegetace jako šťovík tupolistý aj.)	kosení lehkou mechanizací	2	Červenec-srpen	1x ročně
7	Mladý porost listnáčů	0,11	jasan, olše	Bez zásahu.			
8	Prameniště	0,073	Prameniště - porost keřových vrb (vrba popelavá, vrba ušatá) a druhů pcháčových luk (pcháč zelinný, tužebník jilmový, skřípina lesní, vrbina obecná aj.), šíření rákosu	Ponechat bez zásahu. Luční část kosit.	2		
9*	Ruderalizovaná louka	1	Ruderalizovaná louka - neudržovaná, nekosená louka, převládá třtina křovištní a ruderalní vegetace (šťovík tupolistý aj.), hojně nálet dřevin (jasan, olše)	<i>I. varianta - pravidelné kosení 2x ročně min. po dobu 5 let (I.červen/červenec, II.červenec/srpen) - před vysemeněním ruderalů, po ústupu ruderalů kosení 1x ročně (červenec/srpen), pokud možné lehkou mechanizací; likvidace náletových dřevin, likvidace pokosené hmoty - odvoz mimo lokalitu, příp. pálení.</i> <i>II. varianta - vybudování malé vodní nádrže</i> <i>III. varianta - na dvou ohraničených místech vytvořit podmáčené plochy (mokřady) snížením terénu o výšku cca 1-1,3 m (podle vyhodnocení výšky hladiny spodní vody, vyhodnotit sondou). Jedna plocha bude průtočná (plocha odpovídá II. variantě), druhá bude vybudována jen na úroveň spodní vody. Detailní umístění a velikost tůní nutno upřesnit výškovým zaměřením terénu.</i>	2	<i>I. kosení: červen-červenec, II. kosení: červenec-srpen- před vysemeněním ruderalů, po ústupu ruderalů kosení 1x ročně červenec/srpen.</i> <i>III-. Vzniklé mokřady kosit srpen-říjen</i>	<i>2x ročně (5 let), posléze 1 x ročně</i> <i>1x za 3 roky</i>

* V případě výkupu pozemků 464/3, 464/4 (viz Příloha M6).

naléhavost - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň - zásah vhodný,
3. stupeň - zásah odložitelný.

Je-li v tabulce naléhavost uvedena jen číselně, uveďte se vysvětlení významu stupňů pod tabulku.